

Geç Prematürelerin Karşılaştığı Sorunlar

Prematüre, geç prematüre tanımı

“17 Kasım Dünya Prematüre Günü” olarak prematürelerin ve prematüre ailelerinin yaşadığı sorunlar ve destek amacıyla farkındalık günü olarak kutlanmaktadır. 37 haftada önce dünyaya gelen bebeklere prematüre denilmektedir, ancak bu oldukça geniş bir kavramdır, şöyle ki 25 haftalık bir bebek de 35 haftalık bir bebek de prematüre olarak tanımlanmaktadır. Bu kadar farklı haftalarda doğan prematürelerin problemleride farklılıklar gösterdiği için prematüre bebekler de doğum haftasına göre kendi içinde sınıflandırılmaktadır. Çok erken doğan prematürelerin yaşayabileceği sorunlar genel olarak bilinmekle beraber geç prematüre dediğimiz 34 ila 36 haftalar arasında doğan bebeklere ait sorunlar çok iyi bilinmemektedir.

Geç prematüre bebeklerde sık karşılaşılan sağlık sorunları

Geç prematüre bebekler vücut ölçüleri açısından zamanında doğan bebekler gibi görünürler, bu onlar için bir avantaj gibi görünse de, gerçekte onlar da prematüredirler ve fizyolojik olarak az gelişmişlerdir. Bu olgunlaşmamışlık nedeniyle, geç prematüre bebekler sarılık, emme-beslenme güçlüğü, kan şekeri düşüklüğü, enfeksiyonlar, solunum problemleri ve sıvı kaybı açısından zamanında doğan bebeklere göre daha yüksek risk altındadırlar. Bu riskler açısından ilk doğduklarında hastanede değerlendirilirler ve gerekirse kısa süreli özel bakım ünitelerine kabul edilebilirler, hatta bazı durumlarda bebeklerin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde izlenmesi ve tedavisi gerekebilir.

Geç prematüre bebekler de en sık karşılaşılan problemlerden biri beslenme güçlüğüdür. Çünkü doğduklarında zayıf emme ve yutma koordinasyonuna sahiptirler. Anne sütünün gelmesi de gecikebilir. Bu nedenle doğumdan sonra eğitimli bakıcılar tarafından emzirme pozisyonu ve süt geçişinin gözlenmesi, beslenme planının aileye anlatılması önemlidir. Emzirilen bebekler için beslenme saatleri bebeğin isteğine bağlı 2-3 saat ara ile, günde 8-10 besleme hedefiyle olmalıdır. Emzirmeden sonra memenin boşalmasını kolaylaştırmak için annenin pompalaması gerekebilir. İlk 1-2 hafta bir miktar fizyolojik kilo kaybı olması beklenir ancak kilo kaybı beklenenden fazla ise, emzirmeden sonra sağılmış anne sütü ya da mama ile takviye yapılması gerekebilir. Mama ile beslenen bebekler ise 8 besleme hedefiyle yaklaşık 3 saat ara ile beslenmelidirler.

Geç prematüre bebekler de diğer sık rastladığımız bir problem de yenidoğan sarılığıdır. Besleneme sorunları, barsak hareketlerinin yavaş olması ve karaciğer olgunlaşmasında ki yetersizlik nedeni ile sarılık açısından risklidirler. Bu nedenle bu bebekler taburculuktan sonra da sarılık yönünden yakından izlenmelidir.

Geç prematüre bebekler enfeksiyon açısından da zamanında doğan bebeklerle karşılaştırıldığında daha risklidir. Normal bir gebelik sürecinde anneden bebeğe antikolar gebeliğin son döneminde geçer ve bebeğin bağışıklık sistemini de gebeliğin son ayında olgunlaştırır. Geç prematüre bebekler bu dönemden önce doğdukları için enfeksiyon riski artmıştır. Ailenin enfeksiyondan korunmada el yıkamanın yararlarını ve tekniğini öğrenmesi

bebek için 6nemlidir. Doğum sonrası viral enfeksiyona yatkınlık da y6ksek olacağı için 6zellikle son derece duyarlı kiş aylarında, yaşamın ilk yılında enfekte kişilerle taburculuk sonrası temastan kaınılmalısı da 6nemlidir.

Doç. Dr. Nil6fer G6zoęlu

Yenidoğan Yoğun Bakım/ocuk Hastalıkları Uzmanı

Dr. Fazıl K66k Tıp Fak6ltesi Klinik Uygulama ve Araştırma Merkez Başkanı